

Kinder Torah[®]

Parashas Shemos

An Important Project

"Hi, Abba. I'm home from the *Beis HaKinesses*."

"Good morning Chaim, how are you?"

"I feel okay, Abba, however, I am a bit disappointed."

"Oy vey. What happened, Chaim?"

"I did not pray so well this morning. I came late, I was distracted, and my mind wandered. I was thinking about all sorts of things. I feel like I passed up a wonderful opportunity to speak to Hashem."

"Chaim, you have such a pure *neshama* (soul)! You have a sense for what is right, and a desire to do good! You are on the right track and you will succeed!"

"Thank you Abba, however, I feel that I need help."

"I'll give you whatever I can, Chaim."

"First of all Abba, I would like to know how important *tefillah* really is."

"That is an excellent question, Chaim. The Rambam (*Hilchos Tefillah* and *Bircas Kohanim* 1:1) numbers *tefillah*

amongst the 613 mitzvos *d'oraysa*. He bases this on

the verse, "You shall serve Hashem your G-d"

(Shemos 23:25). He

then cites the gemora (Taanis 2a) which

darshens the verse, "You shall love

Hashem your G-d and you shall serve Him with all of your heart (Devarim 10:13)."

Which *avodah* (service) do we perform with our hearts? *Tefillah*."

"I see Abba. *Tefillah* has the elevated status of being one of the 613 mitzvos."*

"Yes, Chaim. The next point to contemplate is, when we pray we are speaking directly to Hashem. The Creator of the universe, King of kings, the Holy One Blessed be He is listening to every word we say, and paying attention to every thought that we think. If you had an appointment with a very important person, you would certainly take it very seriously. You would look forward to the time, preparing for it by carefully considering every word that you will say, every action that you will take, and all of their implications. How much more so when you have an appointment with the Almighty! It is an opportunity that should not be taken lightly."

"Yes, Abba. We also learned the gemora (Brachos 6b) which states that *tefillah* is one of the things that stand at the pinnacle of the world. Our words of prayer reach the highest heights in heaven."

"So true, Chaim. The words of the formal daily prayers and blessings were authored by the *Anshei Kinesses HaGedola* (Men of the Great Assembly) over two thousand years ago. The three services, when prayed at a relaxed meaningful pace, occupy two hours of the day. Almost no other single mitzvah requires so much time! This alone shows the lofty importance of *tefillah*."

"Abb, I am investing so much time that I surely want to use it productively. To just sink into a repetitive recitation of the words would be a shameful waste of time and effort."

"I agree, Chaim. Therefore, anyone who wants to experience meaningful and elevating prayer must set aside time during the day to work on improving his *tefillos*."

"What must he learn, Abba?"

"He must learn about the importance of *tefillah*, as we are now doing. He should realize the tremendous things that *tefillah* can accomplish. This will motivate him to pray with all of his heart. Then he can learn the *peirush*

(explanation) of the words of the prayers.

He can also pick up tips that will help him concentrate better. With

such preparation, when he comes to *mispallel* (pray), he will be ready to have an

inspiring, deep connection with his Creator. He will put forth meaningful requests that will be answered."

"Really, Abba?"

"Absolutely, Chaim. Rav Shimshon Pincus in his sefer *Shaarim BiTefillah* cites two examples of the power of *tefillah*, both within the framework of nature, and in the miraculous events that transcend nature. The first is in parashas Bereshis (2:5). "The trees of the field were not yet on the earth, and all the herb of the field had yet sprouted, for the Hashem G-d had not sent rain upon the earth, and there was no man to work the soil." Rashi explains that before the sixth day the plants of the field were formed and waiting to sprout forth from their openings in the ground. However, they were lacking one thing – rain. Why had it not yet rained? Because man had not yet been created. He needed to work the ground, and in doing so realize the benefit of rain. He would then pray to Hashem for rain, and it would fall, thereby causing the plants and trees to sprout forth. Therefore we see that man's *tefillos* were (and still are) necessary for rain to fall which maintains the entire cycle of nature and life on this planet. Nothing happens without *tefillah*."

"That is astounding, Abba."

"Indeed, Chaim. We have many *berachos* from Hashem waiting for us. They are standing at the gates (so to speak). We just need to open those gates. How? With *tefillah*. Avraham Avinu was promised that many generations would come from him, yet his only son (from Sara) Yitzchak was childless. 'Yitzchak pleaded with Hashem opposite his wife, because she was childless. Hashem responded to his pleas and Rivka his wife became pregnant' (Bereshis 25:21). Similarly, the redemption from Mitzrayim was promised to us. 'And the Bnei Yisrael groaned because of the hard labor and they cried out. Their outcry from the work went up to G-d. Hashem heard their cry and He recalled His covenant with Avraham, with Yitzchak, and with Yaakov' (Shemos 2:23, 24). He did not redeem us, however, until we cried out to Him in prayer. Both the *geulas* Mitzrayim and the birth of children to Avraham Avinu were miracles above the rules of nature. So we see, Chaim, that *tefillah* has the power to over-ride nature."

"That is just awesome, Abba. What a motivation to pray properly!"

"Yes, Chaim. I pray that we all realize just what our *tefillos* are and what they can accomplish. Then we will be motivated to put our best efforts into praying with all of our hearts and souls."

Kinderlach . . .

Tefillah is awesome. We have an appointment three times each day to speak directly to Hashem. We spend those two hours praying words that reach the highest heavens. Our tefillos allow all of the blessings of nature to come down to the world. The gemora (Nidda 70b) asks, "What should a person do to become wise? Maximize his learning and minimize his involvement in business affairs." The gemora asks, "Many did this and did not become wise." It answers, "Therefore he must ask for mercy from the One Whom wisdom is His, as the verse states, 'For Hashem grants wisdom, from His mouth knowledge and understanding' (Mishlei 2:6) . . . one without the other is not sufficient." The gemora continues to explain how our tefillos allow us to receive the blessings of wealth and children. Heartfelt prayers can also change the rules of nature and entreat Hashem to perform miracles. What a tremendous opportunity we have kinderlach! Take the time to learn about prayer. Then prepare yourselves properly and pray with all of your hearts! Hashem will listen to your words.

* The Ramban disputes this ruling of the Rambam.

ההגדת לבנו

פרשת שמות

משימה חשובה!

מוכן לבנות קשר עמוק ומחזק עם בוראו. הוא יבקש בקשות בעלות משמעות, שבעז"ה תיעננה.
"באמת, אבא?"

"שלום, אבא. שבתי מבית הכנסת."

"בוקר טוב, חיים! מה שלומך?"

"אני מרגיש טוב, ב"ה, אך אני מאוכזב מעט."

"אוי ואבוי. מה קרה, חיים?"

"לא התפללתי כל כך טוב הבוקר. איחרתי לתפילה, לא הייתי מרוכז, ומחשבותי טיילו הרחק מהסידור. חשבתי על כל מיני דברים. אני מרגיש שהחמצתי הזדמנות נהדרת לדבר אל ה'."

"חיים, יש לך נשמה טהורה כל כך! יש לך תחושה של מה נכון ומה לא, ויש בך הרצון לעשות טוב! אתה נמצא בדרך הנכונה ואתה תצליח!"

"תודה, אבא. אך אני מרגיש שאני זקוק לעזרה."

"אעזור לך כמיטב יכולתי, חיים."

"קודם כל, אבא, אני רוצה לדעת עד כמה חשובה התפילה באמת."

"בהחלט, חיים. הרב שמשון פינקוס זצ"ל בספרו 'שערים בתפילה' מביא שתי דוגמאות לכוחה של התפילה, הן במסגרת חוקי הטבע, והן במסגרת אירועים ניסויים שמעבר לטבע. הראשון מוזכר בפרשת בראשית (ב', ה'): 'וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ, וכל עשב השדה טרם יצמח, כי לא המטיר ה' אלקים על הארץ, ואדם אין לעבוד את האדמה.' ומבאר רש"י שאמנם, עוד לפני היום השישי לבריאה, נבראו כל הצמחים, והם עמדו מתחת לפני הקרקע, מחכים לבקוע מתוכה. חסר היה להם דבר אחד – גשם. ומדוע עדיין לא ירד גשם? משום שהאדם עוד לא נברא. האדם הוא שצריך לעבוד את האדמה, ותוך כדי כך להכיר בתועלת שבגשם, ולהתפלל לה' שיריד את הגשם. רק אז הגשם אכן ירד וינביט את העצים ואת העשבים. כך אנו רואים שתפילות האדם היו (ועודם) הכרחיים לירידת הגשם, שמפעיל את כל מחזור הטבע והחיים על פני האדמה. שום דבר מכל זה לא היה קורה בלי תפילה."

"מדהים, אבא."

"נכון, חיים. ממתינות לנו הרבה ברכות מה'.

הן עומדות מאחורי השער (כביכול), ועלינו רק לפתוח שער זה. כיצד?

באמצעות התפילה. ה' הבטיח

לאברהם אבינו שדורות רבים יבואו

ממנו, אך לבנו יחידו (משרה),

יצחק, לא היו ילדים. 'ועתה יצחק

לה' לנוכח אשתו כי עקרה היא.

וייעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו'

(בראשית כ"ה, כ"א). ובדומה לכך,

הובטחנו על הגאולה ממצרים.

'ויאנחו בני ישראל מן העבודה

ויעקו, ותעל שועתם אל האלוקים מן

העבודה. וישמע אלוקים את נאקתם ויזכור אלוקים את בריתו את

אברהם, את יצחק ואת יעקב' (שמות ב', כ"ג-כ"ד). ה' לא גאל

אותנו ממצרים עד שלא צעקנו אליו בתפילה. גם גאולת מצרים וגם

הולדת ילדים ליצחק היו ניסים, דברים שמעבר לטבע. אנו רואים,

אם כן, שלתפילה יש כוח לגבור על הטבע."

"כמה נפלא, אבא! כשידעו את, ודאי שרוצים להתפלל כמו

שצריך!"

"כן, חיים. אני מתפלל ומקווה שכולנו נכיר בערך העצום של

תפילותינו ובכוחן הרב. אם זה אכן יקרה, הדבר יניע אותנו

להשקיע את מיטב מאמצינו בתפילה, בכל לבבנו ובכל נפשנו."

"זהו נושא חשוב מאוד, חיים. הרמב"ם (הלכות תפילה וברכת כהנים א', א'), מונה את התפילה בין תרי"ג המצוות מדאורייתא. הוא מסתמך על הפסוק 'ועבדתם את ה' אלוהיכם' (שמות כ"ג, כ"ה). והוא מצטט את הגמרא (תענית ב' ע"א) הדורשת את הפסוק, '...לאהבה את ה' אלוהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם' (דברים י"א, י"ג). איוו היא עבודה שאנו עובדים בלב? – שואל הרמב"ם – ועונה: זוהי תפילה."

"כלומר, שלתפילה יש מעמד

מרום של אחת מתרי"ג המצוות."*

"נכון, חיים. הנקודה הבאה שעלינו

לחשוב עליה היא שכאשר אנו

מתפללים אנו מדברים עם ה' ישירות.

בורא העולם, מלך מלכי המלכים,

הקדוש ברוך הוא - מאזין לכל מילה

שאנו אומרים, ושם לבו לכל מחשבה העוברת

בראשנו. אם היה לך תור אצל אדם חשוב מאוד, ודאי היית

מתייחס לך במלוא כובד הראש. היית יושב ומצפה לזמן שיגיע,

וגם מתכוון לקראתו: שוקל כל מילה שתאמר, כל פעולה

שתעשה, וחושב על כל ההשלכות שיכולות לבוע מהן. על אחת

כמה וכמה כשמדובר בפגישה עם הקב"ה! זוהי הזדמנות שאין

להקל בה ראש."

"כן, אבא. למדנו גם את הגמרא (ברכות ו' ע"ב), האומרת

שהתפילה היא אחד הדברים שעומדים ברומו של עולם. תפילותינו

מגיעות עד לכיסא הכבוד."

"כל כך נכון, חיים. הנוסח של התפילות הקבועות ושל הברכות נקבע על ידי אנשי כנסת הגדולה לפני יותר מאלפיים שנה. שלוש התפילות ביום, כאשר מתפללים אותן בקצב נינוח שבו אפשר לשים לב למשמעות הדברים, נמשכות כשעתיים בסך הכל. אין כמעט מצוה בודדת אחרת שדורשת השקעת זמן רב כל כך! דבר זה כשלעצמו מורה על החשיבות הרבה שבתפילה."

"אבא, אני משקיע כה הרבה זמן בתפילה, ולכן ודאי שאני רוצה

שזמן זה לא ילך לריק. והרי חזרה על המלים סתם, בלי מחשבה,

היא רבוב מביש של זמן ומאמץ."

"אני מסכים אתך, חיים. ולכן, מי שרוצה לחוות תפילה מרוממת

ובעלת משמעות חייב להקציב זמן במשך היום שבו יעבוד על

שיפור התפילה שלו."

"מה עליו ללמוד, אבא?"

"עליו ללמוד על החשיבות של התפילה, כפי שאנו עושים ברגע

זה. עליו להיות מדע לכוח הנפלא הטמון בתפילה. דבר זה יניע

אותו להתפלל בכל לבו. לאחר מכן הוא יכול ללמוד את פירוש

מילות התפילה. הוא יכול גם לחפש עצות שיעזרו לו להתרכז טוב

יותר. אם יעשה הכנות אלה, הרי כשיגיע להתפלל הוא כבר יהיה

ילדים יקרים...
התפילה היא דבר נשגב. הרי זה כאילו נקבע לנו תור, שלוש פעמים ביום, לדבר ישירות לה'. במשך כשעתיים ביום אנו אומרים מילים שמגיעות למרומי העולמות. תפילותינו מאפשרות לכל ברכות הטבע לדרת לעולם. הגמרא (נדה ע' ע"ב) שואלת, "מה יעשה האדם ויחכם?" ועונה: "ירבה בישיבה וימעט בסחורה."
ומקשה הגמרא, הרי "הרבה עשו כן ולא הועיל להם." ומשיבה על כך שלפיכך, "יבקש רחמים ממי שהחכמה שלו, שנאמר 'כי ה' יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה' (משלי ב', ו), שכן ההשתדלות בלא התפילה אין בה די – יש לעשות את שניהם. והגמרא ממשיכה ומסבירה כיצד תפילותינו מאפשרות לנו לקבל את הברכות של עושר וצאצאים. תפילות מעומק הלב יכולות גם לשנות את חוקי הטבע; גם ניסים יכולים לקרות כתוצאה מתפילה. איוו הזדמנות אדירה יש לנו, ילדים יקרים! הבה נפנה זמן כדי ללמוד על התפילה. ואז נתכוון כיאות ונתפלל בכל לבבנו, וה' ישמע את תפילותינו.

* יש לציין שהרמב"ן חולק על קביעה זו של הרמב"ם.